

Beteckning: Rel C vt 2007:13

Institutionen för humaniora och samhällsvetenskap

En jämförelse mellan två kvinnliga och
två manliga gudar i hinduismen

Sara Gottby
Juni 2007

C-uppsats, 10 poäng
Religionsvetenskap

Religionsvetenskap C
Handledare: Per-Olof Åkerdahl

Abstrakt

Indien har överlag varit ett patriarkaliskt samhälle där männen har stått över kvinnan. I gudavärlden inom hinduismen nämns många gudinnor. Råder lika patriarkal samhälle i gudavärlden? Den här frågan har varit grunden för den här studien. Syftet med studien var att jämföra kvinnliga med manliga gudar genom att läsa om hur andra författare framställt dem. Utifrån detta syfte söker jag svaren på tre specifika frågor: vad har de olika gudarna för bakgrunder/ Sagor, om man ser lika mycket av kvinnliga gudar som manliga gudar i dagens Indien, och vad de kvinnliga gentemot de manliga gudarna har för skillnader respektive likheter? En jämförelse studie gjordes och en intervjustudie med indienspecialisten David Ståhl.

1.INLEDNING	5
1.1 SYFTE	5
Avgränsningar	6
Begrepp	6
Inkarnation	6
Reinkarnation:.....	6
Jainismen.....	6
Buddhism:	6
Karma:.....	7
Sanskrit:.....	7
1.2 MATERIAL & METOD	7
Intervjustudie	8
Disposition	9
2. BAKGRUND	10
2.1 Hinduismens historia	10
2.2 Kort om religionen	10
2.3 Hinduiska textgrupper	11
Puranatexterna.....	12
Gudinnan Parvati.....	12
Parvati som Sati.....	14
Hårdare straff för änkebränning i Indien	14
Parvati som Kali	14
Gudinnan Durga	15
Guden Vishnu.....	16
Guden Shiva	17
Tidiga bilder av Shiva	18
Shivas symboler och attribut	18
3. RESULTAT	20
3.1 Jämförande studie	20
3.1.1 Kvinnliga Gudarna	20
3.1.2 Manliga Gudarna.....	21
3.1.3 Skillnader/likheter	21
Skillnader	21
LIKHETER	22
4. ANALYS	23
4.1 Metoddiskussion	23
4.1.1 Jämförande resultatanalys	23
4.1.2 Skillnader/ Likheter	24
4.1.3 Intervjustudieanalys.....	24

5. SAMMANFATTNING	26
REFERENSER	28
BILAGA.....	29
Bilaga 1	29
Intervjufrågor	29

1. INLEDNING

Funderingarna kring denna c-uppsats har varit många. Det har kommit upp olika förslag i mitt huvud men inget som jag egentligen kände så mycket för. Det område jag har varit inne på är att skriva om hinduismen på något sätt. Eftersom jag ska bli religionslärare vill jag veta mer om religionen i det land jag är född i. Jag vill veta mer och lära mig allmänt om hinduismen. Efter en lång tid av funderingar kom jag in på att skriva om gudar inom hinduismen; kanske jämföra olika gudar? Det som sedan slog mig var att inrikta mig mer på de hinduiska gudinnorna och kvinnors ställning överhuvudtaget inom hinduismen.

Det verkar vara fler manliga gudar än kvinnliga inom hinduismen. Jag tycker mig se att kvinnorna har en lägre roll inom hinduismen, men gäller det även i gudavärlden? Detta gör att jag är intresserad av det här området och vill forska kring detta. Jag har därför valt att inrikta mig på att jämföra två kvinnliga gudar med två manliga gudar.

Utifrån mina egna erfarenheter när jag var i Indien tyckte jag mig mest se gudarna överlag, men på museum i tempel framkom mest de vanliga manliga gudarna. Kan kvinnliga gudar betyda lika mycket som manliga i ett sådant patriarkaliskt samhälle?

1.1 Syfte

Syftet med den här studien är att jämföra och analysera de kvinnliga och manliga hinduiska gudarna i ett genusperspektiv.

Mitt syfte med denna studie är att besvara följande frågeställningar:

- Vad har de olika gudarna för bakgrunder/ myter?
- Ser man lika mycket av kvinnliga gudar som manliga gudar i dagens Indien?
- Vad har de kvinnliga gentemot de manliga gudarna för skillnader respektive likheter?

Avgränsningar

I den här studien har jag valt att begränsa mig till fyra av de större gudarna varav två kvinnliga och två manliga. Jag har valt att avgränsa mig till dessa fyra gudar för att på ett lättare sätt kunna jämföra dem sinsemellan.

Begrepp

Avatar: Inom indisk mytologi betyder det ”att stiga ned”. Det menas att gud inkarnerar sig med mänskligheten genom att stiga ned å jorden i olika oftast mänskliga getsalter. Det enda som skiljer en avatar mot mänskligheten är att den inte består av materiella komponenter utan av ren andlig energi.

Inkarnation: Är en central lära inom kristendomen. Med det menas att Gud kommer ned till människorna som en människa. Ett exempel är när Guds son Jesus kom ned till jorden. Han var då både människa och Gud. Det är ett samspel mellan gudomligt och mänskligt.

Reinkarnation: Själavandring eller reinkarnation; från latin: re: åter och karnis: kött, det vill säga åter i köttet, är ett begrepp för trosföreställningar som innebär att en människas själ inte dör med kroppen, utan att hela själen, eller delar av den, kan övergå i en ny kropp, endera i människa eller djur. Centralt i den hinduistiska reinkarnationen är den karma man skapat genom att utföra goda eller onda handlingar, enligt principen som man sår får man skörda. Karman i detta liv bestämmer nästa, och så vidare. Inom buddhismen är slutmålet nirvana då man lämnar återfödelseernas kretslopp.¹

Jainismen: Är en indisk religion som är något äldre än buddhismen. Från början var dessa två de enda överlevande av de många skolor som en gång i tiden utgjorde sranismen. De stod även i motsättning till brahmanismen som senare kom att bli hinduismen. Brahmanismen har dock påverkats av jainismen i fråga om icke våld. Ett exempel på det är Gandhi.²

Buddhism: Är en religion som har sitt ursprung i Indien och grundades för ca 2500 år sedan. Grundaren hette Siddharta Gautama som kallades Buddha av sina anhängare.³

---

¹ <http://sv.wikipedia.org/wiki/Reinkarnation>

² <http://sv.wikipedia.org/wiki/Jainismen>

³ <http://sv.wikipedia.org/wiki/Buddhism>

Karma: Karma, ett begrepp som kan spåras tillbaka till Upanishaderna, genereras enligt denna tanke genom våra handlingar och summan av den under ett helt liv ackumulerade karman, *karma-phala*, bestämmer i sin tur var och som vad vi återföds i nästa reinkarnation. Goda gärningar genererar god karma och onda gärningar ond, men det slutliga målet i alla dessa religioner är att uppnå ett upplyst stadium, *moksha*, där ingen mer karma produceras och individen inte heller reinkareras. Upplysta individers handlingar anses inte generera någon karma.

I frågan om det behövs en gudom för att distribuera karma, eller om det är en slags naturlag, finns det olika meningar, och även så skiljer de olika religioner åt i frågor om exempelvis vilka gärningar som producerar vilken slags karma.⁴

Sanskrit: ett av de två bevarade fornindiska språken (det andra är vediskan; ibland används ordet om båda). Tidigare ansågs sanskrit vara ursprunget till den indoeuropeiska språkstammen, en uppfattning som sedan länge är föråldrad, i synnerhet sedan man kom på att den ännu äldre hettitiskan också var indoeuropeisk.

Vediska och sanskrit är indoariska inom den indoariska språkgruppen i den indoeuropeiska språkfamiljen. Medan vediskan förmodligen låg relativt nära den gamla folkliga fornindiskan, var sanskrit en något konstlad fornindiska som talades av lärda män när folket redan hade gått över till medelindiska (prakrit). Den mest kända klassiska sanskritgrammatiken skrevs av Panini, förmodligen på 300-talet f. Kr.

När och jainismen och buddhismen uppstod, undvek de sanskrit och använde folkets språk. Senare fick dock buddhismen, vid sidan av den palispråkiga Tipitaka, också en sanskritspråkig version, och den buddhistiske författaren Ashvaghosha på 100-talet e. Kr. räknas, tillsammans med sin hinduiska kollega Kalidasa i början av 400-talet, till sanskritlitteraturens guldålder.⁵

1.2 Material & Metod

Eftersom syftet var att jämföra hinduiska kvinnliga gudar med manliga gudar har jag börjat med att kolla på Per-Olof Åkerdahls föreläsning från kursen Fundamentalism, terrorism och

---

⁴ <http://sv.wikipedia.org/wiki/Karma>

⁵ <http://sv.wikipedia.org/wiki/Sanskrit>

martyrskap 5. Indoeuropéerna. Den handlar om olika inblickar i historien bakom hinduismen och om vissa delar i dagens hinduism. Sedan har jag kollat på nästa föreläsning i samma kurs som inriktade sig mer på Indien år 1000 e.Kr. Dessa föreläsningar har jag kollat på i efterhand genom streaming. Genom att börja med det här materialet får jag en inblick i Hinduismens historia och får övergripande information om religionen sedan dess grund. Sedan läste jag böcker om hinduismens historia samt om de fyra gudarna jag valt ut. Dessa böcker är sekundärlitteratur: *Den hinduiska gudavärlden* och *Hinduiska gudinnor och kvinnor*. Till metoden i min intervjustudie har jag valt att läsa *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Jag har valt att läsa och jämföra vad andra författare har skrivit om dessa fyra gudar.

Intervjustudie

I intervjustudien med David Ståhl, som är specialist på Indien, gjordes en kvalitativ intervju. Jag tyckte att denna metod tillämpades bäst för att få mest trovärdighet i studien och få fram bra jämförelser mellan de kvinnliga och manliga gudarna. Min frågetyp blev där om det finns några samband, skillnader mellan de olika gudarna. Först mejlade jag informanten David Ståhl och frågade om en intervju. Han svarade och tyckte att ett telefonsamtal skulle vara lämpligt för en intervju på grund av avståndet.

Kvale (1997) skriver att kvalitativa forskningsintervjuer syftar till att förstå ämnet ur den intervjuades perspektiv. Den liknar ett vardagligt samtal, men i strukturen har den en speciell frågeteknik. Intervjuerna i min undersökning var halvstrukturerad och behandlade David Ståhls upplevelser kring hinduiska gudavärlden. Frågeområdena var bestämda, men frågorna kunde variera beroende på hur den intervjuade svarade. Jag hade utformat några huvudfrågor till varje frågeställning, (se Bilaga 1). Vid intervjun ställde jag ytterligare någon följdfråga, som varierade i förhållande till vilket svar jag fick från David.⁶

Enligt Kvale (1997) avser den kvalitativa intervjun att beskriva specifika situationer och handlingar ur den intervjuades värld. Eftersom jag ville ha så utförliga svar som möjligt, fick den intervjuade möjligheten att fritt berätta så mycket han kunde och ville kring det utvalda området.⁷

---

⁶ Den kvalitativa forskningsintervjun 1997

⁷ Den kvalitativa forsknings intervjun 1997

Disposition

Denna uppsats kommer efter dessa inledande delar om syfte, material och metod att innehålla tre delar. I del 1 behandlar jag beskrivningarna av de fyra olika gudarna. I del 2 gör jag en jämförandestudie samt en intervjustudie. I den sista delen kommer jag att analysera och diskutera vad jag kommit fram till i min studie. Framförallt kommer jag att analysera skillnader och likheter hos de olika gudarna, deras bakgrunder, myter, skillnader, likheter och om man ser lika mycket av kvinnliga gudar som manliga i dagens Indien. Slutligen följer sedan en sammanfattning av uppsatsens innehåll och resultat.

2. Bakgrund

2.1 Hinduismens historia

Redan på 1800- talet föddes en tanke på att européer och folk i norra Indien och Iran hade någonting gemensamt i grunden. Det var framförallt genom språket man kunde ana detta. Senare kom även en religionsvetenskaplig och arkeologisk term att de hade samma grund. August Schleicher gjorde ett traditionellt stamträdsdiagram som visar hur språket gradvis utvecklats från samma språk, som var urindoeuropeiska. Diagrammet är till viss del hypotetiskt, för det saknas vissa sammankopplingar mellan en del språk som man skulle vilja ha.⁸

2.2 Kort om religionen

Man kan säga att hinduismen som religion har genomgått tre utvecklingsfaser.

Den första var den tidiga vediska tiden som var ariernas religion. Den varade under 1200-900 f. Kr. Under den här tiden ägde offerkulturen rum, och man utövade ritualer under bar himmel, utan några slags tempel och utan några gudabilder. Från denna tid kan man spåra Vedaböckerna som är skrivna på sanskrit.⁹

Den andra genomgångsfasen är den senvediska även kallad brahmanismen som ägde rum 900-400 f. Kr. Den här tiden var en övergångsfas från ariernas religion till den egentliga hinduismen. Här kom de prästerliga och de filosofiska spekulationerna in, så de vediska gudarna fick stå tillbaka mer och mer. I centrum för den här kulten stod ritualen och de brahmanska prästernas texter. Det var även här som upanishaderna¹⁰ uppkom där djupsinnig frälsningsmystik förmedlades. Det var under den här tiden som idén om att Brahman var världsanden och Atman den individuella själen kom till.¹¹

Under 600-500 f.kr uppträdde reformrörelser som jainismen och buddhismen. Dessa två var reformrörelser mot ritualismen och prästväldet. De hade även väldigt stort inflytande på utvecklingen av det religiösa livet. Det var från och med 400-talet som trosföreställningar om

---

⁸ Föreläsning 2007-04-16

⁹ Schreiber, 2004, s. 21

¹⁰ Är i den Indiska litteraturen beteckning för en särskild klassfilosofireligiösa skrifter.

¹¹ Schreiber, 2004, s. 21

den verkliga hinduismen växte fram. Det förariska, dravidiska¹² arvet och ariernas religion ingick från och med då i en sorts sammansmältning.¹³

Den tredje fasen är den egentliga hinduismen framkomst. Man kan säga att hinduismen är ett samlingsnamn på en mängd olika lärosystem och trosföreställningar som har växt fram på den Indiska halvön under mer än 3000 år. Det hinduismen saknar är en grundare, en gemensam kanon och en allmänt accepterad trosbekännelse.¹⁴

Robert Redfield var en amerikansk antropolog som tillsammans med flera andra författare gjorde en systematisering av hinduismen. Hinduismen delades in i den stora och den lilla traditionen. Den stora traditionen kan man säga är förvaltd av utbildade manliga specialister. Den är även knuten till tempel och religiösa texter. Som mål har man här att uppnå moksha. Moksha är det man uppnår när man blir befriad från reinkarnationen, alltså kretsloppet av födelse och död. Den stora traditionen kan man även dela in i olika grenar efter gudomar och de samlingar av myter som är viktiga för dess anhängare. De olika grenarna är vishnuismen, shivaismen och shaktismen. Inom det förstnämnda är det Vishnu och hans avatarer samt hans gemåler som är viktiga. Inom shivaismen är det Shiva som är den högsta gudomen och inom shaktismen dyrkar man Devi gudinna som är den högsta gudomen.¹⁵

Den lilla traditionen förvaltas av icke specialister och är mer knuten till hemmen och olika platser i naturen. Den byggs mer på en muntlig tradition och används i byar där man har lokala gudinnor.¹⁶

2.3 Hinduiska textgrupper

Tiden 1500- 900 f.kr speglas i den vediska litteraturen *Vedaböckerna*. Vedaböckerna indelas i fyra vedaskrifter. Rigveda som är en samling offersånger, Samaveda och Yajurveda som är ett slags handböcker för offerpräster och slutligen Atharveda som är en samling magiska sånger och trollformler.¹⁷

---

¹² En språkfamilj som talas i Södra Indien och Sri Lanka.

¹³ Schreiber, 2004, s. 21

¹⁴ Schreiber, 2004, s. 21

¹⁵ Schreiber, 2004, s. 22

¹⁶ Schreiber, 2004, s. 22

¹⁷ Schreiber, 2004, s.22

Upanishaderna (=sitta ned framför); skogsböckernas filosofi samlades i den här boken. Huvudtanken i boken var att det finns bara en gud och det är Brahman. Brahman var världssjälén. I varje människa fanns en gudagnista som kallas atma och var identisk med Brahman. Det var i den här boken som tanken om reinkarnation presenterades för första gången.¹⁸ Boken innehåller en grupp indiska religionsfilosofiska skrifter. I den stora traditionen anses den ha den största teologiska auktoriteten.¹⁹

Skrifter med lägre auktoritet än upanishaderna är eposen Mahabharata²⁰ som är från 400 f. Kr - 400 e. Kr. Mahabharata innehåller 100 000 dubbelverser.²¹ Centrum i Mahabharata är boken Bhagavad-Gita som innehåller herrens sång.²² Ramayana²³ är från 300 f. Kr. - 200 e. Kr och innehåller 20 000 dubbelverser.²⁴

Puranatexterna

Puranatexterna är från ca 400-1200 e. Kr. Dessa texter innehåller myter om strider mellan gudar och demoner. Den innehåller även myter om olika gudars uppenbarelseformer och om hur världen skapades och dess undergång gick till. En annan sak dessa texter innehåller är filosofiska spekulationer samt etiska och kultiska föreskrifter.²⁵

Gudinnan Parvati

Parvati och Shiva är ett par som oftast ses som harmoniska tillsammans. De lever tillsammans med deras söner Ganesha och Skandha. På många bilder av familjen framkommer att de levde uppe i berget Kailash i Himalaya som är Shivas favoritplats och är även viktig i parvatimytologin. Parvati är bergets dotter och i den ”stora traditionen” framkommer att hon inte har någon självständig identitet utan alltid är knuten till sin make Shiva. I Puranatexterna växer parvatimytologin fram, där finns Parvati som en reinkarnation av Shivas första hustru Sati. I vissa texter ses hon även som gudinnan Kali, en form av Parvati.²⁶

---

¹⁸ Föreläsning 2007-03-19

¹⁹ Schreiber, 2004, s.22

²⁰ Fornindisk mytologiskt epos

²¹ Schreiber, 2004, s.22

²² Föreläsning 2007-03-19

²³ Indiskt epos

²⁴ Schreiber, 2004, s.22

²⁵ Schreiber, 2004, s.22

²⁶ Hellman, 1998, s.30

Enligt parvatimytologin föddes Parvati för att ge Shiva ett barn. Demonen Taraka hade genom askes, blivit osårbar för alla utom ett barn till Shiva.²⁷ Med askes menas att man inom hinduismen vill uppnå ett mål och därför genomför intensiv uthållighet. Man utsätter sig för umbärande, det vill säga lever i celibat och mediterar intensivt. Man menar på att asketismen ger upphov till en inre hetta som ger utövaren extraordinära krafter och förmågor.²⁸ Det var för att skydda världen mot demonen som gudarna ville hitta en kvinna som kunde locka Shiva vilken var asket till att ha sexuellt umgänge. Därefter blev Parvati utnämnd till att bli Shivas hustru. För att Shiva skulle väcka intresse för Parvati utsatte hon sig för askes i bergen. Där utsatte hon sig för rundel av eldar under sommaren, för regn, kyla, vind och snö under vintern och hösten samt att hon endast livnärde sig på löv. Hon tvingade även sig själv att stå på ett ben under flera år. Tillslut hade hennes uppoffringar skapat så mycket hetta att gudarna blev oroliga. De bad Shiva att uppfylla hennes önskemål och gifta sig med henne. Shiva gifte sig sedan med Parvati.²⁹

Shiva gjorde Parvati gravid och de fick sedan den sexhövdade Skanda. Skanda hade i uppdrag att döda demonen Taraka och det gjorde han. I mytologin berättas det sedan att Parvati ville ha en egen son som skyddade henne och där utifrån skapade hon Ganesh av sina hudavlagringar när Shiva inte var hemma. När sedan Shiva kom hem en dag släpptes han inte

in av Ganesh som vaktade sin mor Parvatis dörr. Shiva blev arg och halshög pojken. Efter den händelsen blev Parvati arg på Shiva och krävde att han skulle ge pojken livet tillbaka. Shiva lovade Parvati att han skulle ersätta Ganesh's huvud med den första levande varelsen han mötte. När han gick ut träffade han Indras elefant Airavata, vars huvud blev Ganeshas nya. I många texter om dessa gudar är Parvati Shivas *shakti*. Med *Shakti* menas att hon är hans kraft varav Shiva skapar och handlar genom den kraften. Alla manliga gudar har en sådan kraft som personifieras i form av en gudinna. Man kan förklara det som att Shiva äger schaktet, alltså subjektet och solen, medan Parvatis shakt är objektet solens ljus. Hon är Shivas instrument som handlar och formar världen efter hans vilja och gör det möjligt för honom att sätta sin prägel på världen.³⁰

---

²⁷ Hellman, 1998, s.31

²⁸ Hellman, 1998, s.29

²⁹ Hellman, 1998, s.31

³⁰ Hellman, 1998, s.31

Parvati som Sati

I Shivapurana ses Parvati som en reinkarnation av Shivas förste hustru Sati. Texten berättar om hur Sati ville få den vilde Shiva till sin genom intensiva askes. Shiva blir imponerad av Satis uppoffringar och vill ge henne en belöning i form av ett giftermål efter hennes egna önskemål. Daksha som är Satis far bjuder efter en tid in olika gudomar till en stor vedisk offerfest. Han bjuder dock inte in Shiva eftersom Daksha inte gillar hans utseende och uppträdande. Shiva som är asket är väldigt oförutsägbar och har långa tovor i håret samt är insmord i aska. Han bär även dödsallar som prydnader på sig och gillar avlägsna, förbjudna platser. Efter den här händelsen står inte Sati ut med att se hennes make så förbigången, så hon begår självmord. Shiva hämnas genom att låta några demoner anfalla gästerna och döda Satis far Daksha och tillsist förstöra offerplatsen där festen hölls. I dagens hinduism är Sati en symbol för de trogna kvinnorna som offerar allt för sin man. Genom att som kvinna bestiga sin makes likbål blir man efter sin död Sati, och blir efter döden förenad med sin make igen. Sedan 1829 är *sati* eller *sutee* (änkebränning) förbjuden i Indien. Men änkebränning kan fortfarande förekomma idag.³¹

Hårdare straff för änkebränning i Indien

Indien planerar hårdare lagar för att råda bot på den urgamla hinduiska seden ”sati”, det vill säga att en trogen hustru följer sin man i döden, enligt en rapport som publicerades på tisdagen.

Rapporten i tidningen Hindustan Times följde på beskedet att polisen i delstaten Bihar utreder en 77-årig kvinnas död; kvinnan hade klivit upp på sin döde makes likbål. Ingen såg incidenten, men hennes förkolnade lik återfanns senare, när elden falnat. Kolonialmakten Storbritannien förbjöd seden redan 1829 och regeringen har infört ett straff på upp till sju års fängelse för den som glorifierar änkebränning. Men ritén återupplivas ibland; ofta genom att släktingar och grannar hetsar änkan. I den nya lagen ska de som driver på en kvinna att begå ”sati” kunna åtalas för anstiftan till mord, medan kvinnan inte ska straffas för något som hon i många fall tvingas göra, uppger en statstjänsteman som vill vara anonym.”³²

Parvati som Kali

I en myt som kallas *Lingapurana* berättas det om en annan sida av Parvati, den sida där hon förvandlas till den rasande Kali. Shiva vill att hon ska döda demonen Daruka som bara en kvinna kan döda. Parvati får i sig giftet som Shiva har i sin hals och förvandlas därmed till

---

³¹ Hellman, 1998, s.32

³² <http://www.expressen.se/1.346938> (åtkomst 2006-04-25)

Kali och förgör Daruka. Efter att Kali dödat Daruka ingriper Shiva för att lugna ned Kali, men för att få hennes uppmärksamhet förvandlar han sig till en liten pojke mitt framför henne. Kali får moderskänslor när hon ser pojken gråta och överger den förskräckande form hon har. En annan berättelse som berättas var när Shiva av misstag högg huvudet av deras son Ganesh och Parvati förvandlas till en vild gudinna som ger sig på gudarna. I båda berättelserna kan man se att hon är beskyddande och vill vara bestående. Det kan också framkomma att hon kan vara våldsam genom att vara nedbrytande och destruktiv.³³

Gudinnan Durga

Durga är en av hinduismens viktigaste gudinnor. I mytologin är hennes uppgift att bekämpa de demoner som hotar den kosmiska harmonin. I de gamla sanskrittexterna framställs hon som en mäktig gudinna som är omöjlig att vinna över i strid. Durga har många armar och hon håller olika vapen i händerna som hon fått av manliga gudar som ex Shiva, Vishnu, Agni och Indra. Hon är känd för att ha dödat buffeldemonen Mahishasura och kallas därför ibland för Mahishamardini (hon som dödat Mahisha). Hennes riddjur är ett lejon och hon anses ha ett inhemskt, förariskt ursprung.³⁴

I sanskrittexterna framkommer att Durga är en stridsgudinna som kommer fram när den kosmiska ordningen är hotad. Hennes motsvarighet kan man säga är Vishnu som inkarneras i olika gestalter när den kosmiska ordningen är hotad. Vid olika tillfällen i olika myter kan Durga förvandlas till andra gudinnor som Parvati och Kali för att utföra uppdrag. Gudarna kan be Durga om hjälp när de blir utsatta för onda demoner. De vill att hon ska locka demonerna så att någon av de andra gudarna kan förgöra dem. I myten berättas om när gudarna träffade Mahisha, ur deras vrede och maktlöshet när de inte kunde förgöra denne föddes så

gudinnan Durga.³⁵ Det var i den berättelsen hon fick en massa olika vapen från de olika manliga gudarna. Denne Mahisha var fruktansvärd; när han stampade i marken föll jorden i stycken, när han svängde med sin svans svämmade haven över, när han lyfte sitt huvud genomborrades molnen av hornen, och när han frustade föll bergen samman. Durga var den enda som kunde övervinna demonens kraft och rädda universum från undergång. Att hon

---

³³ Hellman, 1998, s.33

³⁴ Hellman, 1998, s.35

³⁵ Hellman, 1998, s.36

klarade av att övervinna demonen berodde på att hon fått så många olika vapen. Hon överlistade Mahisha och dödar till slut honom när han är i sin buffelform.³⁶

Under september-oktober äger en av de största hinduiska högtiderna rum, och den kallas Durga Puja eller Navatri. Den infaller då höstskörden äger rum i norra Indien. Under den högtiden är det Durgas seger över Mahisha som är huvudpunkten. I östra Indien och i Nepal är blodiga offerdjur vanliga under den här tiden, framförallt bufflar. Att offra en buffel är en symbol för Durgas seger över Mahisha. De vanligaste djuren man offerar idag är dock bockar och tuppar. På dessa djur klyver man huvudet som sedan offeras till gudinnan, efter det kokas köttet och offeras till Durga. Man kan även använda sig av grönsaker som meloner eller pumpor för att symbolisera offerdjuren. Efter det äter offeraren offerresterna som guds nåd. Till sist firas Durga som den hemvändande dottern. Hon identifieras då med Parvati eller Uma, som Shivas hustru i de många sånger som sjungs.³⁷

Det är vanligt att flickor gifts bort i tidig ålder i norra Indien, därefter flyttar de från deras familjer till andra byar. Under Durga får de ofta resa tillbaka till deras familj och få en tid av lätthet, fest och glädje med familjen. Efter högtiden reser de sedan tillbaka till deras make och alla dess plikter av vad det innebär att vara hustru. Durga är en stor kontrast till de andra gudakvinnorna som Sarasvati, Lakshimi, Sita, Radha och Parvati. Durga utför manliga sysslor som att kriga och är inte en gudshustru som de andra, utan klarar sig på egen hand. Durga är bara de manliga gudarnas instrument och hjälper dem att skydda maktstrukturer de representerar när de inte klara av det själva. Men om man kollar på ett mer djupgående plan kan man finna likheter med de andra gudinnorna.³⁸

Guden Vishnu

För dem som är Vishnus anhängare är guden Vishnu den högsta. Han är den som inkarnerar sig i olika skepnader på jorden för att rädda människor och gudar. De anser att han är ursprunget till universums skapande ting och varelser. Under den vediska tiden var Vishnu en obetydlig solgud och son till modergudinnan Aditi. När det talas om Vishnu i Vedan framträder han många gånger som Indras vän, han allierade sig med honom i kampen mot ormen Vrtra. I Rig Veda benämns Vishnu som storstegaren, för att han med endast tre steg fyllde kosmos och fastställde universum för människorna och gudarna. Med tiden blev Vishnu

---

³⁶ Hellman, 1998, s.37

³⁷ Hellman, 1998, s.38

³⁸ Hellman, 1998, s.39

en av de högsta gudarna genom att fånga upp egenskaper från äldre gudar. På ett synkretistiskt sätt blev Vishnu en av de mest populära gudarna. Av alla hinduiska gudar som finns anses Vishnu vara den godaste och vänligaste guden. Genom att han inkarnerar sig med människorna på jorden via gestalterna Rama och Krishna känner sig människorna nära honom. Vishnus riddjur är en solörn som heter Garuda som är till hälften människa och till hälften fågel. I olika berättelser berättas det om hur Vishnu agerar vänligt och vill hjälpa alla levande varelser.³⁹

När Vishnu avbildas är det oftast som en stilig ung man vars kropp bär färgen mörkblå. Han har ett vänligt, lugnt utseende och lever i sitt paradiset Vaikuntha. På huvudet har en sorts kungakrona eller en hög tiara som är ett tecken på att han är en av himlens gudar. Vishnu har fyra armar som bär ett snäckhorn och en diskus, men ibland är det bara två armar. Om det bara är två armar gör han "frukta inte gesten" med den ena och "önskeuppfyllelsens gest" med den andra. På bröstet har han juvelen Kaustubha och en hårlock.⁴⁰ När Vishnu avbildas står eller sitter han oftast på en lotussockel på ormen Ananta eller solörnen Garuda. Örnen är inte bara hans riddjur utan också hans tillbedjare och hans alterego i djurriket. Det är på Garudas rygg Vishnu flyger för att hjälpa dem som ber om hans hjälp.⁴¹

Guden Shiva

Shiva är, till skillnad från den välvillige Vishnu, en osäker och motsägelsefull gud. Han är även gåtfull och svårtillgänglig. På samma gång som han är Den store skaparen är han förstöraren. Shiva är döden och tidens herre. Han inkarnerar sig inte med människan utan sitter på sin bergstopp i Himalayabergen. Han upprätthåller kosmos genom sin andliga kraft. För de som dyrkar Shiva och Vishnu består frälsningen av att allting är en samstämmighet, att allt är Gud. De menar att både gott och ont är olika infallsvinklar av det gudomliga.⁴²

För att finna vägen till frälsning måste man gå genom total hängivenhet inför gudomen. Genom att meditera får man rening av medvetandet. Hans legender berättar att han är förtjust på att uppträda på ett okonventionellt sätt. Shiva är väldigt oberäknelig och tveksam i sina handlingar. Även fast han är på ett sådant sätt tycker hans anhängare att han är vacker och är ett föremål för deras intensiva dyrkan. I den synkretistiska triaden är Shiva den som är

---

³⁹ Schreiber, 2004, s.62

⁴⁰ Schreiber, 2004, s.64

⁴¹ Schreiber, 2004, s.66

⁴² Schreiber, 2004, s.153

förintaren av universum, han är förstöraren. I Shiva Purana som är en av de viktigaste texterna framställs han som en universell gudomlighet allestädes närvarande och han utför olika aktiviteter. Man vet inget om Shivas ursprung och han förekommer inte i Vedatexterna.⁴³ I den förskräcklige stormguden Rudra finner man Shivas förebild. Rudras namn betyder den tjutande. I många gamla lovsånger ber man Rudra att inte förgöra boskapen eller familjemedlemmarna eller liknande. Rudra var även djurens beskyddare och läkekonstens beskyddare samt en hjälpsam läkare, så han var inte bara en skrämmande gud.⁴⁴

Tidiga bilder av Shiva

Shivas riddjur är tjuren Nandi. I Indusdalen dyrkade folket under den förhistoriska tiden en tjurgudom. Mellan 50-ca 300 e. Kr behärskades norra Indien av Kushanadynastin. Riket sträckte sig från floden Oxus i norr till Mathura på den nordindiska slätten.

Kungarna under den tiden gjorde guldmynt med bilder av Buddha på. Det fanns under den tiden även mynt med en annan gudom som kallas Oesho, som man tror är identisk med guden Shiva. Från tiden 100-126 e. Kr har man funnit ett mynt med den fyrarmade Shiva.⁴⁵ När man ser ett motiv med både Shiva och dess riddjur kallas det Shiva Vrishavahna. Shiva avbildas oftast med Parvati stående bredvid sig och tjuren Nandi.⁴⁶

Shivas symboler och attribut

Det finns väldigt många avbildningar av Shiva. Det kan bero på att han står för så många motsatser. Shiva kan vara skrämmande och mild, manlig och kvinnlig, sensuell och asketisk mm. Bilderna på honom framhäver hans många olika aspekter av gudomlighet. Shiva har väldigt många olika symboler som kan förstås när man tänker på alla de olika formerna han uppenbarar sig i. Han bär tre ögon och det är en viktig identifiering av honom. De tre ögonen står för hans allomfattande makt och andlighet. Ögonen står för solen, månen och elden, som är de tre ljuskällor som lyser upp universum, jorden, rymden och himlen. Med sina tre ögon kan han skåda in i tiden, i det förgångna, nutiden och framtiden. Han har sitt tredje öga i mitten av pannan och det är riktat inåt. När han riktar det utåt förbränner det allt i dess väg. I Mahabharata berättas det om en legend där Shiva fick sitt tredje öga.⁴⁷

---

⁴³ Schreiber, 2004, s.153

⁴⁴ Schreiber, 2004, s.154

⁴⁵ Schreiber, 2004, s.155

⁴⁶ Schreiber, 2004, s.156

⁴⁷ Schreiber, 2004, s.156-157

”En dag ställde sig Shivas vackra gemål bakom honom och lade händerna lekfullt på hans ögon. Det blev mörkt och kallt i världen. Alla varelser darrade av rädsla. Då flammade ett tredje öga fram likt en sol på hans panna och mörkret skingrades.”⁴⁸

Som en påminnelse av Shivas tredje öga drar shivadyrkarna tre vågräta ränder i pannan med rismjöl.⁴⁹

---

⁴⁸ Schreiber, 2004, s.157

⁴⁹ Schreiber, 2004, s.157

3. Resultat

3.1 Jämförande studie

De kvinnliga gudarnas bakgrunder samt myter.

3.1.1 Kvinnliga Gudarna

Parvati har en mammaroll i familjen med Shiva och deras två söner Ganesh och Skanda. Hon har ingen självständig identitet utan är alltid knuten till Shiva. De levde i Himalayabergen.

Parvati sägs vara reinkarnation av Shivas första hustru Sati. Parvati kan även ses som gudinnan Kali som hon inkarnerar sig som i vissa berättelser. Enligt parvatimytologin föddes Parvati för att ge Shiva ett barn. Parvati utsatte sig för askes i bergen för att väcka intresse hos Shiva, som var svår att väcka intresse hos. Hon ville ha en egen son som skyddade henne. Parvati är Shivas kraft som han skapar och handlar genom. Hon är Shivas instrument som handlar och formar världen efter hans vilja och gör det möjligt för honom att sätta sin prägel på världen.

Parvati som Sati var Shivas första hustru. Sati kämpade med intensiv asket för att få den vilde Shiva. Efter händelsen när hennes pappa inte bjudit in Shiva på en vedisk offerfest tar Sati sitt liv. Där av finns änkebränning, som idag är förbjudet.

Parvati som Kali visar en annan sida av henne. Hon blir den rasande Kali som dödar demonen Daruka som bara en kvinna kan döda. Genom att få i sig ett gift Shiva har i halsen förvandlas hon till Kali. Hon är beskyddande och kan vara våldsam och destruktiv.

Durga är en av hinduismens viktigaste gudinnor. Hon bekämpar demoner som hotar den kosmiska ordningen. Durga framställs som en mäktig gudinna som är omöjlig att vinna över i strid. Hon har många armar som hon håller i olika vapen hon fått av flera manliga gudar. Durga är känd för att ha dödat buffeldemonen Mahishasura. Hon har ett riddjur som är ett lejon. Durga framstår som stridsgudinna när den kosmiska ordningen hotas. Hennes motsvarighet är Vishnu som inkarneras i olika gestalter när den kosmiska ordningen hotas.

Durga kan förvandlas till andra gudinnor som Parvati och Kali när hon ska utföra olika uppdrag. Andra gudar ber Durga om hjälp när de inte kan förgöra demonerna själva. Hon kan klara av att övervinna demonerna för att hon fått så många vapen av de andra gudarna.

3.1.2 Manliga Gudarna

De manliga gudarnas bakgrunder samt myter.

Vishnu inkarneras sig i olika skepnader för att hjälpa människor och gudar. Han avbildas som en stilig ung man som bär färgen mörkblått på kroppen. Han har ett vänligt lugnt utseende och lever i sitt paradiset Vaikuntha. Vishnu bär en kungakrona eller en tiara som tecken på att han är en av himlens gudar.

Vishnu har oftast fyra armar men ibland två som han bär ett snäckhorn och en diskus i. Hans riddjur är solörnen Garuda. Vishnu var under den vediska tiden en obetydlig solgud och son till modergudinnan Aditi. Genom att fånga upp egenskaper från de äldre gudarna blev han en dag en av de största gudarna. Av alla de hinduiska gudarna anses Vishnu vara en av de godaste och vänligaste gudarna. I berättelser berättas det att han agerar vänligt och vill hjälpa alla levande varelser.

Shiva är tillskillnad från den välvillige Vishnu en osäker och motsägelsefull gud. Han är den store skaparen och förstöraren på samma gång. Han är döden och tidens herre. Shiva inkarneras sig inte med människorna. Han är oberäknelig och tveksam i sina handlingar. Även fast han är sådan tycker hans anhängare att han är vacker och ett föremål för deras dyrkan. Man vet inget om hans ursprung.

Hans riddjur är tjuren Nandi. Många avbildningar av honom kan bero på att han har många motsatser. Han kan vara skrämmande och mild, manlig och kvinnlig, sensuell och asketisk mm. Shiva har många olika symboler som kan förstås när man tänker på alla de olika formerna han uppenbarar sig i. En viktig identifiering är att han har tre ögon.

3.1.3 Skillnader/likheter

Här redovisas skillnaderna och likheterna i punktform.

Skillnader

- De manliga gudarna har alltid en sådan kraft (shakti) som kan personifieras i form av en gudinna. Det nämns dock inte att Durga är anknuten till någon speciell manlig gud.
- När det talas om Parvati så nämns det att hon, även fast hon är i ett rasande tillstånd, kan få moderskänslor och gå tillbaka till sin vanliga gudaform. Ingen av de manliga nämns som någon som visar speciella känslor.

Likheter

- Både kvinnliga och manliga gudarna kan inkarnera sig i olika gestalter.
- Både manliga och kvinnliga gudar kan ha riddjur.
- Både kvinnliga och manliga gudarna kan rädda den kosmiska ordningen.
- De båda könen kan strida när de intar olika gestalter.
- Både kvinnliga och manliga gudar bär vapen.
- Det finns många myter och berättelser om både de kvinnliga och de manliga gudarna.

4. Analys

Först kommer metoddiskussionen att presenteras, därefter diskuteras resultatet utifrån samma struktur som i resultatet. Sedan kommer en resultatanalys med samma rubriker som i resultatet. Efter det kommer jämförelseanalysen där bakgrund och myter samt skillnader och likheter är rubrikerna, sist intervjustudieanalysen.

4.1 Metoddiskussion

I denna studie använde jag en jämförelsestudie och en intervjustudie. Syftet med en jämförelsestudie var att få en bra bild mellan två kvinnliga och två manliga gudar i hinduismen genom att läsa vad författare skrivit om dem. För att sedan strukturera upp bakgrund och myter samt skillnader och likheter för att lättare kunna jämföra dem sinsemellan och se om mina frågeställningar hade relevanta svar.

Syftet med en kvalitativ intervju var att komplettera studien. Detta undersöks enligt Kvale (1997) lättast genom en kvalitativ intervju. Intervjun gav väldigt bra svar som inte skilde sig så mycket från jämförelsestudien, men gav mer intressanta och bredare svar. Genom intervjun fick jag mer svar som var individuella för någon som upplevt Indien. Det man kan fundera över är om jag hade fått andra svar om jag intervjuat David Ståhl på plats och inte genom ett telefonsamtal. Informationen kanske hade blivit lättare att sammanställa om jag hade bandat samtalet.

4.1.1 Jämförande resultatanalys

De kvinnliga gudarna har helt olika bakgrunder. Parvati är en mer ideal hemmafru medan Durga en stridsgudinna. De framstår på helt olika sätt fast Parvati visar även hon en mer stridslysten sida i vissa myter. Det båda har gemensamt är att de finns till hand för de manliga gudarna och hjälper dessa med det de ber om hjälp med.

Vishnu är en god och vänlig gud som hjälper alla varelser som behöver hjälp. Han inkarnerar sig med människorna. Shiva är till skillnad från Vishnu en osäker och motsägelsefull gud. Han är både skaparen och förstöraren på samma gång. Shiva inkarnerar sig inte med människorna och är oberäknelig och tveksam i sina handlingar. Båda dessa kan gestalta sig i andra gudanamn.

Här får jag en bra och övergripande bild av de allas bakgrunder. Samt att jag kan jämföra dem sinsemellan på ett lätt sätt och se hur mycket som skiljer dem åt. Jag kan även se hur gudarna framställs i myter och vad de har för egenskaper som gudar. I förhållande till vad mitt syfte var har jag fått väldigt givande svar som jag från början inte hade en aning om.

4.1.2 Skillnader/Likheter

Där framkom att en skillnad var att de manliga alltid har en kraft (shakti) som är i form av en kvinnlig gud. En annan skillnad är att Parvati kan övergå till en mer aggressiv gestalt från en lugn hustru till den aggressiva Kali.

Det fanns dock fler likheter mellan de olika könen i gudavärlden. Det är både kvinnliga och manliga gudar som inkarnerar sig i olika gestalter. Det hade jag ingen aning om, jag visste bara att det var manliga som kunde det. Med det fick jag en bra överblick över denna jämförelsestudie. Båda könen har sådan stor makt att de kan rädda den kosmiska ordningen och kan strida när det behövs. De myter som finns inriktar sig inte på endast ett kön utan det är jämnt fördelat mellan de manliga och de kvinnliga gudarna.

Genom denna jämförelsestudie fick jag en grundlig jämförelse mellan dessa fyra gudar. Jag fann svar på frågor som jag inte var helt säker på hade svar.

4.1.3 Intervjustudieanalys

Se Bilaga 1

Genom intervjun med David Ståhl fick jag väldigt utförliga och intressanta svar. För det mesta är det jämlikt mellan könen i gudavärlden. David ansåg att alla gudar har lika värde i Indien, manliga som kvinnliga. Gudarna är för det mesta jämlika och man dyrkar olika på olika ställen, både manliga och kvinnliga. De statyer och målningar man ser mest av var enligt hans privata intryck mest män, men som tidigare nämnt finns det många som dyrkar de kvinnliga gudarna och går till sådana tempel. Att det är manliga statyer kunde bero på det patriarkaliska samhället trodde han. Han har aldrig hört om någon kvinnlig gud som blir en manlig gestalt men däremot att Shiva kunde inkarnera sig som en kvinnlig gud.

Dessa svar jag fick genom de olika studierna fyller i det mesta av det jag inte visste innan jag började med denna studie. Det ger svar som jag sökt genom att välja det här området. Intervjun gav mig även ytterligare kunskap om vad som sker i Indien med patriarkal samhälle och hur folket lever med sin religion. Att indierna i största allmänhet ser på gudarna med lika värde vare sig det är en kvinnlig eller manlig gud.

5. Sammanfattning

- Parvati har en mild bakgrund där hon mestadels är en ideal hustru åt guden Shiva. De två lever i en familj uppe i Himalayabergen med sina söner Ganesh och Skandha. Parvati går i asket för att övertyga och bevisa för Shiva att hon vill gifta sig med honom. Parvati sägs vara en reinkarnation av Sati Shivas första hustru. I myterna berättas det att Parvati förvandlas till den rasande Kali. Där ska hon döda demonen Daruka som bara en kvinna kan döda.
- Durga är en av hinduismens viktigaste gudinnor. Hennes riddjur är ett lejon och hon anses ha ett inhemskt, förariskt ursprung. I myterna berättas att hennes uppgift är att bekämpa demoner som hotar den kosmiska ordningen. Hon får i en berättelse en massa vapen från olika gudar som hon sedan använder i striderna. De andra gudarna kallar på henne när de själva inte kan övervinna demoner och andra hot. Durga kan förvandlas till andra gudinnor som Parvati och Kali när hon ska utföra olika uppdrag.
- Vishnu är en av de populäraste gudarna. Han är en vänlig gud som hjälper alla levande varelser. Under den vediska tiden var Vishnu en solgud och son till modergudinnan Aditi. I myterna inkarnerar sig Vishnu med människorna på jorden för att rädda dem och gudarna. Vishnus riddjur är solörnen Garuda som är till hälften människa och till hälften fågel.
- Shiva är tillskillnad från den välvillige Vishnu en osäker och motsägelsefull gud. Han är gåtfull och svårtillgänglig. Han är den store skaparen och förstöraren på samma gång. Shiva är väldigt oberäknelig och tveksam i sina handlingar. Man vet inget om hans ursprung, men i stormguden Rudra finner man hans förebild. Hans riddjur är tjuren Nandi. Det man vet om hans liv är att han levde med Sati först sedan Parvati. Han är den enda av de mer kända gudarna som kan byta kön med gestalt.
- I dagens Indien är det ungefär 50/50 rent matematisk, av hur mycket man ser av statyer och målningar av kvinnliga respektive manliga gudar. Om man sedan kollar på vilka som framträder mest, alltså står i "centrum" kan det nog vara gudarna som

dominerar. Det kan enligt David Ståhl bero på att Indien har varit överlag ett patriarkal samhälle.

- Det finns många likheter när man jämför gudinnor och gudar. De båda kan gestalta olika gudinnor/gudar. De bär vapen allihop och kan strida. Båda könen har riddjur samt kan rädda den kosmiska ordningen. Det finns myter och berättelser som gudinnor och gudar finns med i. Det som inte är gemensamt är att alla gudar har ett shakti vid sin sida i form av en gudinna. I de myter jag läst framkommer det inte att någon av gudarna visar några speciella känslor som Parvati när hon får moderskänslor.

Referenser

Schreiber, Adèle. (2004) Den hinduiska gudavärlden. Stockholm, Carlsson Bokförlag.

Hellman, Eva. (1998) Hinduiska gudinnor och kvinnor - en introduktion, Nora, Bokförlaget Nya Doxa.

Kvale, Steinar. (1997). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: studentlitteratur.

Källor från Internet

<http://sv.wikipedia.org/wiki/Portal:Huvudsida> (åtkomst 2007-06-08)

<http://www.expressen.se/1.346938> (åtkomst 2006-04-25)

Föreläsningar

Per- Olof Åkerdahl

Fundamentalism, terrorism och martyrskap 5. Indoeuropéerna 2007-03-19.

Fundamentalism, terrorism, martyrskap, Indien år 1000 e. Kr. 2007-04-16.

Bilaga

Bilaga 1

Syftet med den här studien är att beskriva och analysera om det skiljer något mellan de hinduiska kvinnliga och manliga gudarna ur ett genusperspektiv.

Utifrån detta syfte söker jag svar på följande frågor:

- Vad har de olika gudarna för bakgrunder/ myter?
- Ser man lika mycket av kvinnliga gudar som manliga gudar i dagens Indien?
- Vad har de kvinnliga gentemot de manliga gudarna för skillnader respektive likheter?
-

Intervjufrågor

1. Hur uppfattar du skillnader mellan könen i gudavärlden?

Man tycker att det är lite skillnad mellan könen, alltså nästan inget alls. Shakti är en kvinnlig energi och livskraft. Shakti är att vilja uppnå saker och att vilja. Det är ett feminint ord, alla gudakvinnor är de manliga gudarnas shakti. Gudarna kan inte klara sig utan deras shakti som består av en kvinnogestalt. Det är som ordspråket man använder "bakom varje framgångsrik man finns en framgångsrik kvinna". Sati och Parvati är milda gudar, de ses oftast som den ideala hustrun. Sen har vi som exempel Durga som är en mer blodtörstig gud som hugger huvudet av demoner och andra varelser. Av att nämna de båda ser man hur spridningen kan variera bara mellan de kvinnliga gudarna. Radjasthan är en delstat i Indien där man har Devi dyrkan och har en massa Devitempel. Där är alltså en kvinnlig gud den man dyrkar mest.

2. Hur tycker du att man ser på kvinnliga respektive manliga gudar i dagens Indien?

Mitt intryck av detta är att det inte spelar någon större roll i det vardagliga. För det mesta är det jämlika, man ser på dem på samma sätt.

3. Vilka statyer, målningar ser man mest av i Indien kvinnliga eller manliga? Varför tror du?

Man kan se det från två aspekter, matematiskt eller hur gudarna står i förhållande till varandra. Alltså vilka som står i centrum, om gudarna är huvudfigurer och har de kvinnliga runtom sig och de själva i mitten osv. Mitt privata intryck är nog att det är i huvudsak de manliga gudarna man ser mest av. Men det finns ju Durga tempel med mera, där är det ju Durga man dyrkar mest och givetvis ser mest av.

Varför tror du? I Indien är det för det mesta ett patriarkaliskt samhälle alltså där mannen bestämmer. Det kan vara därför man ser mer av de manliga gudarna än de kvinnliga gudarna. Inom draviderna som lever i södra Indien är det tvärtom, där har kvinnorna den starkare ställningen. Det är framförallt i Kerala, där försvann patriarkal samhället på 1900-talet och kvinnorna fick den högre ställningen. Det kan bero på en avspegling av gudarnas värld, där det är mer jämställt.

4. Om en kvinna byter gestalt behåller hon då könet eller kan hon byta kön med gestalt?

Nej, de byter inte kön. Däremot så finns Shiva som en kvinnlig gestalt. Jag kommer inte på nu vad gestalten heter. Shiva kan även vara mitt emellan det manliga och det kvinnliga. Ibland avbildas han med bara ett kvinnligt bröst till exempel. Alltså det finns en gud som kan gestalta en kvinna men inte tvärtom vad jag vet. Det finns däremot en massa speciella gudar som vissa byar dyrkar. De gudarna kan göra en massa konstigheter så dem har jag inte så stor koll på om någon kvinnlig kan gestaltas som en manlig gud.